

## บทที่ 5

### สรุปผลและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี การวิจัยใช้รูปแบบการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพรหมรัตนาราม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดเจตคติต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้วยสูตรและโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows

#### สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งคำประพันธ์ ของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อที่ 1

2. เจตคติต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ซึ่งมีเจตคติในทางบวกอยู่ในระดับมีเจตคติที่ดีมาก

## อภิปรายผล

ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ดังนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียน หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 การสร้างชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างอย่างมีหลักเกณฑ์และขั้นตอน โดยศึกษาทฤษฎี เทคนิค วิธีการ แนวคิด และการส่งเสริมการแต่งคำประพันธ์ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะของกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของนักเรียน เมื่อผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายของการจัดกิจกรรม และเนื้อหาของชุดกิจกรรมแต่ละชุดแล้ว จึงดำเนินการสร้างตามหลักการ และลำดับขั้นตอน ที่กำหนด หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ ที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความง่ายของเนื้อหา ภาษา กิจกรรมและระยะเวลาที่ใช้ในชุดกิจกรรม แล้วนำชุดกิจกรรมที่ปรับแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำชุดกิจกรรมไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน และ จำนวน 6 คน เพื่อหาความบกพร่องที่พบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามหลักการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนผ่านการทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไข ทั้งในด้านเนื้อหา ภาษา กิจกรรม และระยะเวลาในการสอน จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งคำประพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

1.2 ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ มีลักษณะเป็นสื่อประสม การจัดกิจกรรม มีทั้งกิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมรายบุคคล โดยเริ่มจากกระบวนการกลุ่ม โดยใช้เกมต่างๆ การทายใจ

ปริศนา เพลง ภาพ เป็นการเร้าให้นักเรียนสนใจที่จะเรียน ด้วยความสนุกสนานนักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความคิดที่หลากหลาย เด็กเรียนอ่อนมองเห็นแนวทางที่จะสร้างความคิดของตนเองขึ้นมา และยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีความร่วมมือกันในหมู่คณะ สามารถแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีการใช้เกมกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่น่าเบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ของ วรภัทร์ ภูเจริญ (2546, หน้า 64) ที่กล่าวว่าไว้ว่าการใช้เกมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะทำให้ผู้เรียนจำบทเรียนได้ดีขึ้น ไม่น่าเบื่อหน่าย ได้รับความสนุกสนาน มีความสนใจในกิจกรรม ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสนใจในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม เนื่องจากต้องการเป็นที่ยอมรับของสมาชิกภายในกลุ่ม สอดคล้องหลักการจัดการเรียนรู้ของ วรภัทร์ ภูเจริญ (2546, หน้า 43) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนเป็นกลุ่มนั้น ทำให้ผู้เรียนได้ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ทำให้เกิดการเปลี่ยนความคิด ไม่ยึดติดในความคิดของตนเองจนเกินไป ไม่น่าเบื่อ และช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนไม่กล้าซักถามผู้สอน ส่วนกิจกรรมรายบุคคลที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ เป็นผลให้นักเรียนสามารถแต่งคำประพันธ์ได้อย่างอิสระตามความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (ม.ป.ป. อ้างถึงใน วนิดา ดันสุวรรณรัตน์, 2543, หน้า 49-50) ที่ได้เสนอแนะขั้นตอนของชุดกิจกรรมไว้ ดังนี้

1.2.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน เพื่อสร้างความรู้สึกลึกให้นักเรียนสนใจเรียน

1.2.2 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.3 ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างออกไปอีก

1.2.4 ขั้นสรุป ครูและผู้เรียนร่วมกันประมวลความรู้ที่ได้รับจากการเรียนในขั้นกิจกรรม และขั้นอภิปราย นำมาสรุปเพื่อนำไปใช้ต่อไป

1.2.5 ขั้นฝึกปฏิบัติ นำความรู้ที่ได้รับไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม

1.2.6 ขั้นประเมินผล ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้สื่อหลายประเภท เช่น เกม บัตรคำ รูปภาพ เพลง แผนภูมิคำประพันธ์ โจทย์ปริศนา เทป แถบบันทึกเสียง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ชำนาญกิจ (2533, หน้า 41) ที่กล่าวว่า การเรียนถ้าผู้เรียน เรียนอย่างมี

ความสนใจจะก่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไลพร คำสะอาด (2541) ที่พบว่าการสอนโดยใช้กิจกรรม เพลง และเกมประกอบนั้น ส่งผลให้นักเรียน มีความสามารถในการใช้ภาษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุการนำเพลงและเกมที่นักเรียนคุ้นเคยมาใช้ในการเรียนการสอน ภาษาไทยนั้น ทำให้นักเรียนตื่นเต้น เกิดความเพลิดเพลิน สนใจ ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน

กิจกรรมที่ใช้ในการทดลองส่วนใหญ่ นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูคอยควบคุมดูแล และให้คำแนะนำ ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้นที่จะเรียน นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียน กล้าพูดกล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

1.3 เนื้อหาสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ความสามารถและวัยของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการสอนตามแนวคิดของเปียเจต์ (Piaget) ที่กล่าวว่านักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 8-12 ขวบ มีพัฒนาการคิดอยู่ในระดับขั้นการคิดอย่างเป็นรูปธรรม สามารถ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล และหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ การเรียนรู้ จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง (ประสาธ อิศรปริดา, 2538, หน้า 47) นอกจากนี้กิจกรรม มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย (2522, หน้า 52-62) ที่พบว่านักเรียนได้เรียนรู้จากเรื่องง่ายไปสู่เรื่อง ที่ซับซ้อนขึ้น โดยเริ่มจากการศึกษา คำคล้องจอง เขียนล่านำความคิด จินตลักษณ์ แผนผัง การ อ่านทำนองเสนาะ การแต่งคำประพันธ์ และสอดคล้องกับรัชณี ศรีไพวรรณ (2529, หน้า 633-634) ที่กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือโครงควรเริ่มจากกิจกรรมที่ง่าย ๆ ไปหากิจกรรมที่ยาก ๆ

1.4 ชุดกิจกรรมได้รับความสนใจจากนักเรียน เนื่องจากนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรม ด้วยตนเอง ได้แก่ การเล่นเกมต่อคำคล้องจอง และการฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด และแสดงความคิดเห็น ออกมาเป็นการเขียนแบบสั้น ๆ พอได้ใจความตามอิสระก่อน ซึ่งสอดคล้องกับบันลือ พฤกษ์วัน (2535, หน้า 83-84) และศิวกันท์ ปทุมสูติ (2533, หน้า 15-25) ที่กล่าวว่ากิจกรรมที่จัดควรเป็นไปตามความสนใจของเด็ก เพราะเด็กบางคนอาจจะไม่มีความสามารถในด้านนี้ จึงไม่ควรบังคับ แต่ควรส่งเสริมให้เป็นไปตามความสนใจ กิจกรรมที่ควรส่งเสริม ได้แก่ การต่อคำสัมผัส

1.5 ชุดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นชุดกิจกรรมที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ กิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ (2545, หน้า 101) ที่ได้เสนอว่าการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติ ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้สอนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อการสอนที่ หลากหลาย ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการเรียนรู้

1.6 บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เคร่งครัด มีการผ่อนคลาย ให้แรงเสริมกับนักเรียน เช่น คำชมเชย และรางวัลบ้างในการร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner, 1984 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2541, หน้า 285-290) ที่ค้นพบว่า การเสริมแรงเป็นองค์ประกอบของการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมเป็นขั้นซ้ำ ๆ ครูทุกคนควรให้ความสนใจและให้คำชมเชยแก่นักเรียน เพราะเป็นสิ่งที่ครูใช้ได้ทุกโอกาส และใช้ได้ทันที ที่นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) โดยการเสริมแรง เพื่อใช้ในการแบ่งกลุ่มการเรียนรู้ โดยคละนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ในแต่ละกลุ่มให้เท่า ๆ กัน เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมกลุ่ม นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมให้นักเรียนคิดหาเหตุผลประกอบการอภิปราย สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thordike) ได้แก่ กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) โดยจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของผู้เรียนโดยใช้เกม ทายใจปริศนา กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ซึ่งกล่าวว่าการเรียนรู้จะได้ผลต้องอาศัยการได้ฝึกหรือทำซ้ำ ๆ ซึ่งชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ในแต่ละชุดมีการฝึกฝนให้นักเรียนเกิดทักษะจนเกิดความชำนาญได้ กฎแห่งผล (Law of Effect) ซึ่งเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จก็จะได้รับผลการทำงานทันที พร้อมทั้งคำติชม การชี้จุดเด่น และการแนะนำข้อบกพร่อง เพื่อให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขในการทำงานครั้งต่อไป นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้การเสริมแรงตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ (Skinner) ซึ่งกล่าวว่าการเสริมแรงมีบทบาทต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเสริมแรงที่ดีจะทำให้เด็กมีกำลังใจ สนใจร่วมกิจกรรม และเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์แต่ละชุดมุ่งเน้นการฝึกทักษะดังต่อไปนี้

1.7.1 ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง เป็นชุดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนแยกคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองที่กำหนดให้ ได้คำเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 88.60 โดยผ่านกิจกรรมการเล่นเกมหาวอก เป็นเกมที่ให้หาข้อความที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง ได้ฝึกทักษะการอ่าน การร่วมกิจกรรมกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องของการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้จากเรื่องง่ายไปหายาก นักเรียนเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี จึงส่งผลต่อการทำแบบทดสอบของนักเรียนทำให้นักเรียนส่วนใหญ่แยกลักษณะคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง

1.7.2 ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ไขคำคล้อยจอง เป็นชุดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องคำคล้อยจอง ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 82.00 เน้นฝึกคำคล้อยจองโดยผ่านการเล่นเกมรวมใจคล้อยจอง เพื่อเข้าใจ จูงใจนักเรียน เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน หลังจากนั้นเป็นการเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อฝึกให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินงานร่วมกับผู้อื่น แสดงความคิดเห็น ฝึกการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยการช่วยกันคิดคำคล้อยจองต่อจากครู และเพื่อน นักเรียนเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี สามารถใช้คำได้สละสลวย ทำให้นักเรียนทำแบบทดสอบได้ถูกต้อง

1.7.3 ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะการเขียนเชิงเปรียบเทียบให้มีความหมายใกล้เคียงกับคำที่กำหนดให้ ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 90.30 เน้นฝึกความสามารถในการใช้คำเพื่อให้นักเรียนถ่ายทอดประสบการณ์ออกมาเป็นภาษาเขียน แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและสร้างสรรค์ โดยการเปรียบเทียบสิ่งที่กำหนดให้กับความคิดจินตนาการของนักเรียน นักเรียนทุกคนมีความสุขกับการเขียนเปรียบเทียบโดยอิสระ ไม่มีการบังคับ จึงส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาของชุดกิจกรรมดี ทำให้นักเรียนทำแบบทดสอบการคิดเปรียบเทียบได้หลากหลาย

1.7.4 ชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง จัดระเบียบความคิด ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 92.30 เป็นชุดกิจกรรมที่เน้นฝึกให้นักเรียนมีทักษะการเขียนเรียงความคิดของนักเรียน โดยเขียนสื่อความออกมาเป็นล่านำที่ไม่บังคับรูปแบบ ฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นักเรียนสามารถเขียนล่านำความคิดได้อย่างดี และทำแบบทดสอบการเขียนได้ดี

1.7.5 ชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง หลักจิตภาพย่น ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80.03 เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 โดยให้นักเรียนได้อ่านคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานีจากใจึกปริศนา และคิดหาคำตอบ และหาคำสัมผัสคล้องจองจากใจึกปริศนา ทำให้นักเรียนรู้จักสังเกตลักษณะของกาพย์ยานีที่นำมาเป็นปริศนาคำทาย กล้าคิด กล้าตัดสินใจที่จะตอบ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม

1.7.6 ชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง วลีเสนาะกาพย์ ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 82.60 เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะการอ่านทำนองเสนาะกาพย์ยานี 11 ได้ถูกต้อง นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจากแถบบันทึกเสียงของกรมวิชาการ และจากแถบบันทึกเสียงการอ่านของครู นักเรียนมีส่วนร่วมประเมินผลการอ่านทำนองเสนาะของเพื่อน ทำให้นักเรียนได้ทราบผลการอ่านของตนเอง ก่อให้เกิดแรงจูงใจ ในการอ่านทำนองเสนาะต่อไป

1.7.7 ชุดกิจกรรมที่ 7 เรื่อง ชิมทราบกลอนสุภาพ ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80.00 เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถแต่งกลอนสุภาพที่ละวรรคได้ เป็นการ

ฝึกให้นักเรียนได้อ่านคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ รู้จักสังเกต รู้จักคิดหาคำตอบจากใจ  
ปริศนา ทำให้นักเรียนกล้าที่จะคิดและตัดสินใจที่จะตอบ ทำให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องกลอนสุภาพ  
จากใจปริศนาที่นำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรม

1.7.8 ชุดกิจกรรมที่ 8 เรื่อง เรียงร้อยถ้อยคำ ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน  
ร้อยละ 83.30 เป็นชุดกิจกรรมที่เน้นฝึกทักษะการเรียบเรียงถ้อยคำให้ถูกต้อง สละสลวย และ  
ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้ไปพัฒนาเป็นการแต่งคำประพันธ์  
ให้ได้ใจความ ไม่สับสนวุ่นวาย เป็นแบบฝึกหัดทบทวนกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์

1.7.9 ชุดกิจกรรมที่ 9 เรื่อง เสนาะคำกลอน ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน  
ร้อยละ 84.60 เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงจากใจปริศนา คิดวิเคราะห์  
หาคำตอบจากใจ การฝึกทักษะการอ่านทำนองเสนาะประเภทกลอนสุภาพ นักเรียนสามารถ  
แบ่งวรรคตอนการอ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้อง

1.7.10 ชุดกิจกรรมที่ 10 เรื่อง เว้าวอนภาพย่น ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน  
ร้อยละ 84.30 เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์โดยอิสระจากภาพที่กำหนดให้  
นักเรียนสามารถแต่งภาพย่น 11 ได้ถูกต้อง ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง นักเรียน  
มีความสุขที่ได้เลือกภาพที่ตนเองถนัดและสนใจ และเสนอความคิดที่แปลกใหม่ ตามความสามารถ  
ของนักเรียน

1.7.11 ชุดกิจกรรมที่ 11 เรื่อง วิถีกลอนสุภาพ ได้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน  
ร้อยละ 85.60 เป็นชุดกิจกรรมที่ให้นักเรียนแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ จากร้อยแก้ว  
ที่กำหนดให้และจากภาพที่กำหนดให้ได้ เป็นการฝึกให้นักเรียนสร้างจินตนาการ จากการมองภาพ  
เก็บรายละเอียดจากภาพ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพที่ถูกต้อง  
จากเหตุผลดังกล่าวนี้สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้  
ดำเนินการสร้างอย่างเป็นระบบ มีการจัดลำดับกระบวนการเรียนการสอนจากง่ายไปยาก  
มีกิจกรรมที่หลากหลาย และมีการฝึกการแต่งคำประพันธ์อย่างต่อเนื่องถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ของ  
การแต่งคำประพันธ์ การที่นักเรียนมีโอกาสฝึกอย่างต่อเนื่องนี้เอง ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนา  
การแต่งคำประพันธ์ได้เป็นอย่างดี เป็นไปตามกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ของธอร์นไคค์  
(Thorndike) ที่กล่าวว่าสิ่งใดก็ตามที่มีการกระทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้ผู้กระทำมีความคล่องแคล่ว  
สามารถทำสิ่งนั้นได้ดีและเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น (กรณีการ พวงเกษม, 2533, หน้า 37) เป็นชุด  
กิจกรรมที่สร้างความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน โดยในชุดกิจกรรม  
นั้นได้ใช้กิจกรรม เกม เพลง ใจปริศนา เป็นสื่อประกอบการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้เรียนเกิดความ  
เพลิดเพลิน เป็นการดึงดูดความสนใจ ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย และตั้งใจทำกิจกรรม

ด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดี ไม่ต้องบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ช่านาญกิจ (2533, หน้า 41) ที่กล่าวว่าถ้าผู้เรียนเรียนอย่างมีความสนใจ จะก่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ เนื่องจากชุดกิจกรรมสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตรงตามความต้องการ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน ทำให้หลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องผลการวิจัยของ อรรถพร รัตนวิจารณ์ (2538, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนโปรแกรมที่สร้างมีประสิทธิภาพ 90.75/88.35 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนโปรแกรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับวิภาวรรณ สุขตระกูล (2535, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนที่สร้างมีประสิทธิภาพ 83.83/80.66 คะแนนสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญญลักษณ์ พิมพ์ (2530, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัย เรื่องการสร้างบทเรียนโมดูลเรื่อง “กาพย์ยานี 11” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนที่สร้างมีประสิทธิภาพ และคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนโมดูลแตกต่างกัน ทั้งยังเป็นไปในทิศทางเดียวกับการวิจัยของ ไตรรัตน์ สงเอียด (2544, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนมีประสิทธิภาพ และความสามารถทางการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก รวมทั้งการวิจัยของสุพัตรา ชื่นเจริญ (2546, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านสื่ออยู่ในระดับดีมากและมีประสิทธิภาพ และการวิจัยของพัชรินทร์ จันทร์พิทักษ์พร (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 42 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวนนักเรียน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนเขียนวิชาภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ 89.22/89.22

สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่สร้างมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และมีผลให้นักเรียนมีผลการแต่งคำประพันธ์ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการค้นพบของบุคคล

ต่าง ๆ เหล่านี้ว่า แบบฝึก บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนโมดูล แบบฝึก บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนด้วยตนเอง ชุดการสอน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียนภายหลังการทดลองมีพัฒนาการสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างเห็นได้ชัดเจน

2. เจตคติต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.24 ซึ่งมีความคิดเห็นในทางบวกต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากลักษณะเด่นของชุดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียน โดยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีสื่อนวัตกรรมที่หลากหลาย มีการฝึกทักษะการคิด และการทำงานกลุ่ม นักเรียนได้ทราบผลการเรียนของนักเรียนทันที จึงส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ ซึ่งอาจมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 การใช้ชุดกิจกรรมจัดเป็นการสอนที่มีกิจกรรมจากง่ายไปหายาก และเป็นไปตามลำดับขั้นตอน

2.2 การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนด้วยการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ตรงกับความสนใจ เพราะกิจกรรมต่าง ๆ เป็นสิ่งเร้าใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิด รวมถึงการมีส่วนร่วมในการเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรุ่งทิwa ภิญโญศรี (2542, บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมนี้ สอดคล้องกับหลักการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนของ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528, หน้า 233) บางข้อ ดังนี้

2.3.1 การจัดสิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจและสนุกสนานส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีได้ การสอนการแต่งคำประพันธ์นี้ได้เน้นการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถของตนเอง โดยไม่มีการบังคับ ทำให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความสุข และเกิดเจตคติที่ดีต่อชุดกิจกรรม จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจและชอบการแต่งคำประพันธ์มากขึ้น โดยในช่วงพักกลางวันนักเรียนจะมาเล่นต่อคำคล้องจอง โดยพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นหลังจากที่ผ่านการเรียนการสอนมากกว่า 10 ชั่วโมง ของการทดลอง และจากการเรียนการสอนของผู้วิจัย พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทยดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดสภาพห้องที่เอื้อต่อการสอนและการได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการได้มีความสัมพันธ์กับเพื่อน และครู

ในขณะปฏิบัติกิจกรรม เช่น ได้อ่านร่วมกัน ได้แสดงความคิดเห็น ได้แสดงออกตามความสามารถของตนเอง และการได้รับการยอมรับจากเพื่อนและครู จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และมีเจตคติที่ดีต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์

2.3.2 การที่ครูเป็นต้นแบบที่ดีทั้งด้านความคิด ความประพฤติ และการมีระเบียบวินัย ส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีได้ การจัดกิจกรรมให้นักเรียน ผู้สอนจะเป็นแบบอย่างในการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนคอยดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมมากขึ้น นอกจากนั้นการเสริมแรงที่ตรงกับความถนัด และความต้องการของนักเรียนแต่ละคน จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ๆ ได้ การจัดการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความสนใจ ตรงกับความถนัด ถือเป็นการส่งเสริมจินตนาการของนักเรียน นอกจากนี้นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลงานของนักเรียน ถือเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงออก และได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

2.4 การจัดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเพียงพอต่อผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน วารินทร์ รัชมิพรหม (2542, หน้า 56) กล่าวว่า การเลือกสื่อต้องให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม การเรียนการสอน ความสามารถของผู้เรียน ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิธีสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์

2.5 บทบาทของครูเปลี่ยนไปจากผู้บังคับบัญชาการมาเป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ เป็นแรงกระตุ้นที่ช่วยให้ผู้เรียนพยายามที่จะเรียนรู้ บุญญา คงผล (2544, หน้า 108) กล่าวว่า ในฐานะที่ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากกว่าเป็นผู้ออกคำสั่ง จะส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และส่งผลต่อกระบวนการในการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม โดยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมนี้อย่างละเอียด ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน และบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ครูควรอธิบายวิธีการเรียนให้นักเรียนเข้าใจก่อน และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยก่อนใช้ชุดกิจกรรม เพื่อความสะดวกในการสอนในชุดกิจกรรมต่อ ๆ ไป นักเรียนจะได้สามารถใช้ได้คล่องแคล่วขึ้น

3. ในการเรียนการสอนควรจัดบรรยากาศการเรียนอย่างเป็นกันเอง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้อย่างเต็มที่

4. เวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน ครูควรยืดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม

5. ขณะดำเนินการสอน ครูควรคำนึงถึงความสนใจของนักเรียนเป็นหลักสำคัญอย่าเร่งรัด และใจร้อน ถ้ามีนักเรียนไม่ยอมต่อคำคล้องจอง ไม่อยากคิด หรือไม่ยอมแต่งคำประพันธ์ในขณะนั้น ครูไม่ควรบังคับ เพราะการกดดันให้นักเรียนเขียน อาจส่งผลในทางลบ เกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการแต่งคำประพันธ์ อาจเสนอแนะให้ไปคิดในเวลาว่าง หรือทำเป็นการบ้าน

6. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นช่วยให้นักเรียนเกิดความรักและสนใจที่จะแต่งคำประพันธ์ เช่น จัดประกวดหรือแข่งขันในโอกาสที่เป็นวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ นักเรียนเห็นความสำคัญและมีนิสัยรักการเขียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างกิจกรรมการเรียนในลักษณะอื่น ๆ ให้หลากหลายกว่านี้ เพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่งคำประพันธ์ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมและเรียนโดยไม่ใช้ชุดกิจกรรม

3. ควรมีการศึกษาก้าวหน้าและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์

4. ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ในระดับชั้นอื่น ๆ

5. ควรมีการนำรูปแบบและขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมไปใช้กับทักษะทางภาษาให้ครบทุกทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน